Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حزب الله؛

د تأسیس موخې او اهداف

لیکوال: دکتور راغب السرجاني
ژباړه او لنډیز: محمد هاشم شاهین

د نړئوال معروف او مشهور عرب لیکوال په زړه پوري تحلیلي او څېړنیزه لیکنه ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

اسلامي امت په داسي حساسو شرایطو کی راګیر وو او دئ، چي شاید په تاریخ کي به د ارتداد تر فتنې وروسته له داسي ستونزمن حالت سره نه وي مخ شوی، هر نوی تنظیم چي جوړ شي د مسلمانانو ډېره تمه وي چي مم کن دغه خلک د نېکمرغۍ زېری ورسره راوړي، د امت د آزادۍ لپاره مؤثر ثابت شي او ناخوالو ته د پای ټکی کي ښودل شي، خو ورو ورو معلومه شي، چي هغه ګوند هم د نورو زیاترو ګوندونو په څېر د اسلامي امت د وحدت پر خلاف د دښمن یوه نوې دسیسه وي. له عثماني خلافت نه وروسته په سلګونو تنظیمونه جوړ شول خو یو هم د دې جوګه نه شو او یا دې ته پرې نښودل شو چي د اسلامي امت رهبري پر غاړه واخلي، ډېری تنظیمونه خ و یوازي تر خپلي سیمي او قومونو پوري محدود پاته شول، د داعش په نوم چي کومه نوې ډله په ۲۰۰۲ م کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې رامنځته شوه، په ډېر سرعت سره ئې د سوریې او عراق ځیني ولایات فتح کړل، د ډېرې مسلمانانو هیلې او امیدونه راوپاریدل چې دغه به هغه خلک وي چې د مسلمانانو سویو آوازونو ته لبیک ووایي خو ورو ورو پوه ش ول چې نه! یو ځل بیا مسلمانان دوکه شوي دي، د حزب الله تنظیم هم د یو ډېر ستر حزب(ځواک) په شکل ک ې راڅرګند شو، په پیل کې ئې ظاهرا دښمني د اسلام له ازلي دښمن (اسرائیل) سره اعلان کړه، او تر یو حده بریالي هم ول، عام مسلمانان ډېر ورته خوشاله و د لبنانیانو پر ژبه خو بل نوم نه وو، خو ورو ورو د ایران مغ رضانه اهداف او پټ لاسونه څرګند شول چې د حزب الله له تأسیس نه په لبنان کې د دوی اصل مقصد د سُن یانو ټکول او په سیمه کې د یوه بل شیعي نظام جوړول وو، نه له یهودانو سره دښمني او د مظلومانو حمایت.

د سوریې تر جګړې نه مخکې لا ځیني عام مسلمانان په دې نه وو توانیدلي چې د حزب الله حقیقت درک کړي، ډ ېرو حسن نصرالله د نوموړي تنظیم مشر ته ډېر د قدر په سترګه کتل، تر داسې اندازې چې ډېرویو به ئې ویل چې دی د مسلمانانو خلیفه دئ، خو ځینو بیا له پیله حتی له اسلام نه هم خارج بللی وو.

خو په حقایقو باندې د پوهېدلو لپاره باید ځانونو ته د څو پوښتنو ځوابونه پیدا کړو ...

د دې حزب حقیقت څه دئ؟! د چا په لاس جوړ او تأسیس شو او د کومو اهدافو لپاره؟! آیا دا مو دیني وجیبه ده چې له دوی نه دفاع وکړو؟! او که له دوی نه د مسلمانانو د ژغورلو په هڅه کې شو؟! او که د ځینو مسلمانا نو په څېر خولې وتړو او له هر څه ویلو ډډه وکړو؟!

حزب الله څنګه رامنځته شو؟!

دې حزب د لومړي ځل لپاره له لبنان نه سر را اوچت کړ، لبنان یو داسې هیواد دی چې د نړۍ له ټولو هیوادون و نه جلا دئ، په دې لحاظ چې هلته ۱۸-قومونه ژوند کوي، د درجه بندۍ په لحاظ په لبنان کې درې ستر قوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ونه آباد دي چي سنیان، شیعه ګان، او عیسائیان دي، خو نوري زیاتي ډلي هم شته چي ځانونه مسلمانان بولي خو له اسلامه بالکل خارج دي.

په ۱۹۲۰م کي چي کله فرانسویان لبنان ته راغلل دا هڅې ئې پیل کړې چي دلته قومي تعصباتو ته لمن ووهي، د ه مدې هدف د ترلاسه کولو لپاره ئې د سیاسي قدرت ډېری ونډه عیسائیانو ته ورکړه، خو د لبنان تر آزادۍ ورو سته په ۱۹۴۳م کي د نوي اساسي قانون له مخي، د صدارت څوکۍ عیسائیانو، د لومړي وزارت څوکۍ سنیانو ا و پارلماني ریاست په رسمي ډول د شیعه وو حق وګرځېدو، دا قانون تر ۱۹۵۹م پوري اجراء کېده البته تر دې د مه ټول حکومتي مرکزونه د مارونیانو(عیسایانو) په لاسونو کي وو.

د اوسنیو تحلیلونو له مخي د لبنان د جمعیت ۲۷% سنیان، ۲۷% شیعه ګان او ۲۱% مارونې عیسایان تشکی لوي، چي تر دوی وروسته دُرزیان د ٪۵ لبناني نفوس تشکیلوي.

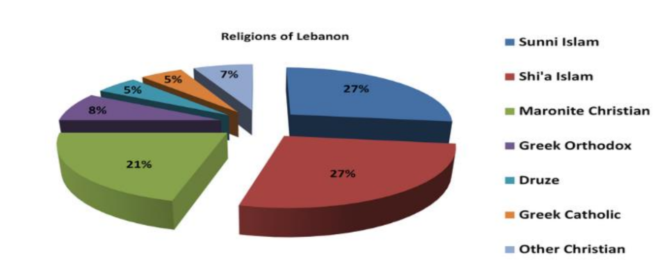

د حزب الله او اسرائیلو د جګړي حقیقت:

د حزب الله جګړه له اسرائیل سره دا خبره ښه واضحه کوي چي شیعه ګان نه د عقیدې، نه د جهاد فی سبیل ا لله، او نه هم د فلسطین د آزادۍ لپاره له یهودانو سره جنګېدل بلکي د دوی مقصد دا وو چي په لبنان کي خپل تر کنټرول لاندي سیمي چا ته پرې نږدي، ځکه اسرائیلو لومړی پر هغو سیمو برید ترسره کړی وو چي د دوی تر تسلط او نفوذ لاندي وې، خو که همدغه حملې د سنیانو پر سیمه شوي وای دوی به هیڅکله د یهودانو خ لاف نه وو جنګېدلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موسی صدر او د حزب الله ريښې:

راځو د قصې اصل ته ...

سنيانو اوشيعه ګانو د لبنان د دولتي مراکزو نه لري(هغه مراکز چې د ماروني عيسايانو په واک کې ول او مارو نيان د فرانسې او ملګرو ملتونو له بشپړ حمايت نه هم برخمن ول) له يو بل سره ډېر ښه ژوند کاوه، خو په آخ ر کې دواړه لوري د خپل هويت د ځرګندولو لپاره راپورته شول.

دا داسي وخت وو چې سنيان د عربي دولتونو د حاکمانو له پراخ حمايت نه برخمن شوي ول، مشران ئې درلود ل، خو بل طرف ته په ۱۹۵۹م کې د لومړي ځل لپاره يو با نفوذه مشر چې "موسی صدر" نومېده د لبنان پر ځ مکه قدم کېښود، شيعه هم سمدستي ورپسې روان شول.

موسی صدر په ۱۹۲۸م کې د ايران په قُم ښار کې زېږېدلی وو، په همغه ښار کې ئې د شيعي مذهب زدکړې ترسر ه کړې، خو په ۱۹۵۹م کې لبنان ته راغی او هملته هستوګن شو.

موسی صدر د دوو اهدافو لپاره لبنان ته راغی:

لومړی هدف: دی د يوه شيعي سټېټ يا شيعي نظام د جوړولو لپاره لبنان ته راغلی وو، د ده هدف وو چې د شی عه مذهب د ټولو خرافاتو باوجود بايد د لبنان اساسي قانون جعفري فقه وګرځول شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې باید خبر شو چې د لبنان شیعه ګان هسې په نوم شیعه ول دوی حتی د خپل مذهب نه هم خبر نه ول.

دوهم هدف: چې موسی صدر ئې لبنان ته راوستی دا وو چې لبناني شیعه ډېر شتمن ول، دوی د خپلي شتمنۍ ۲۰٪ یا خُمس مراجعو ته ورکول؛ یعني هر قسم مراجع چې د دوی به خوښ ول، او په هغه خُمس کې به ئې ځان ته د هر قسم تصرف جواز ورکاوه، صدر همدغي ګټی ته غلی وو.

د شیعي نظام جوړولو لپاره برنامه ریزي:

موسی صدر د شیعی حکومت د جوړولو لپاره لبنان ته رالیږل شوی وو، دی ځکه د دې هدف لپاره انتخاب شو ی وو چې ایراني الاصله وو، د ایران اهدافو ته ژمن وو او د خیانت وېره ئې نه وه. او بل دا چې د نورو اخندانو خ لاف ده له فارسي سره سره په عربي هم ښه خبري کولای شوې، د ده د انتخاب یو بل لامل دا هم وو چې ده د خ میني(د ایراني انقلاب مشر چې فرانسویانو تر انقلاب وروسته په خپله شخصي طیاره کې ایران ته راوستو، د د ه په کتابونو کې د مؤمنانو مور حضرت عائشهٔ صدیقه رض ته ډېر سپکاوی شوی دئ.ژباړن)سره ډېر ښه روا بط درلودل، د دې ټولو باوجود د خمیني زوی(احمد) د موسی صدر د خور د لور سره واده کړی وو، موسی ص در بیا د خمیني له لمسۍ سره واده کړی وو، او بل لور ته مصطفی خمیني د موسی صدر له نږدې ملګرو او دوس تانو څخه وو.

موسی صدر سمدستي د لبنان هغه سیمي ته کوچ وکړ چې اکثریت ئې د شیعه ګانو وو، ده خپل کارونه پیل کړل ، پرته له دې چې مذهبي دعوت پیل کړي، په پیل کې ئې خدماتي کارونه پیل کړل، شفاخانې، له غریبانو سره م رستې و شیعي مدارس ئې تأسیس کړل، د لبنان فوځ او دولت ډېر کمزوري وو ځکه ئې له ده نه د خدماتو د مر جع پوښتنه نه شوه کولای، موسی صدر داسي شخص وو چې له هر چا سره ئې نیک روابط ساتل، تر څو خپ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ل اصل هدف ته ورسېږي، دی په دې ښه پوهیده چې د ده اصل رقیبان سنیان دي، له عیسایانو سره دی څه نا څه جوړ جاړی کولای شي خو له سنیانو سره کله هم نه!! دا خبره د یادونی وړ ده چې هغه وخت لبناني سنیا ن دین ته بالکل نه ول متوجه، له فکري لحاظه ځیني سوسیالیستان شوي ول او ځیني بیا سیکولر شوي وو.

موسی صدر ځان عیسایانو ته ډېر نږدې کړ، لکه څنګه چې دا واضحه خبره ده چې شیعیزم یوازي د اسلام له ا وصولو سره د ټکر لپاره جوړ شوی، د دوی اصل هدف د اسلام د ریښتني قصې ردول دي، د اصحابو رض ردو ل، د اسلامی نظام د عملی ژوند نه کرکه پیدا کول، خلاصه دوی د سني مذهب ټول تاریخ ردوي، د دوی په وینا تر اوسه اسلامي حکومت نه دی قایم شوی. العیاذ بالله

موسی صدر هغه وخت د "شارل حلو" د لبنان عیسایي جمهور رییس ملاقات ته ورغی، خو د مسلمانانو د اتح اد په پلمه د سنیانو رهبرانو ته نه ولاړو او نه ئې څه اهمیت ورکړ، شارل حلو پوه شو چې چې موسی صدر له سنیانو نه کرکه لري ځکه ئې ده ته غېږه پرانیستله، حتی په ۱۹۶۷م کی ئې د موسی صدر د حمایت لپاره له "م جلس اعلای اسلامي شیعه" سره توافق وکړ، تر څو دوی د لبناني شیعه وو نماینده ګان واوسي، حتی شارل ح لو د اساسي قانون د مادې پر خلاف دوی ته اجازه ورکړه چې د دوی د تنظیم ستر مراجع دي په ایران او عراق کی وي.

دا تنظیم په کال ۱۹۶۹م کی تاسیس شو او صدر یې مشري پر غاړه واخیستله او یو کال وروسته نوموړی تنظ یم د حکومت له لوری په رسمیت وپېژندل شو او لس میلیونه ډالر ئې د بودیجې لپاره ورته تصویب کړل.

موسی صدر امریکایان هم پرې نښودل، هغوی ته ئې وویل چې دی په شیعه ځوانانو کي د سوسیالیزم مخه نی سي، له امریکایانو سره د ده رابطه تر داسې ځایه ورسېدله چې د خمیني ځینی پلویانو پر ده انتقاد وکړ، ځکه خمیني د امریکا سر سرخت مخالف وو، امریکا بیا د ایران د شړل شوي شاه رضا شاه پهلوي پلویان ول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو يو دم د لبنان په جنوب کې نوي تغييرات رامنځته شول چې دا تغييرات نو د موسی صدر د غوښتنو خلاف وو، په ۱۹۷۰م کې فلسطيني مهاجرين په اُردن کې د قتل عام ښکار شول، چې نوموړې پيښه د تور دسمبر په ن وم شهرت لري، خو د الفتح د تنظيم په رهبرۍ فلسطيني مهاجرين د لبنان جنوب ته منتقل شول، او دا د هغه ځه خلاف ول چې شيعه وو غوښتل، ځکه فلسطينيان سنيان ول، همدا مهاجرين په لبنان کې د شيعي حکوم ت د تأسيس په وړاندې خنډ جوړېدلای شول، که څه هم د الفتح تنظيم سوسياليستی او سيکولر حزب وو او له اسلامي تعليماتو سره ئې هيڅ اړيکه نه وه.

موسی صدر د الفتح له تنظيم سره هغه وخت ځکه روابط خراب نه کړل چې ده غوښتل حزب الفتح د شيعه وو ځوانانو ته نظامي زدکړې ورکړي، تر څو ورسته دی وکولای شي چې يو نظامي شيعي تنظيم جوړ کړي، د ال فتح تنظيم هم د کمونستانو تر څنګ د يو بل حامی په لټه کې وو، نو ځکه هم د دوی تر منځ څه مشکل واقع ته نه شو.

حافظ الاسد د سورېې "ديکتاتور" جمهور رييس:

په ۱۹۷۱م کې جنرال حافظ الأسد په سوريه کې واک ته ورسېدی، حافظ الاسد د نصيري علويانو له طائفې ن ه وو، دا ډله که څه هم د سياسی سرشمېرنې له لحاظه مسلمانه ګڼل کيږي، خو د عقايدو له نظره ډېر زيات خرافات او شرکيات کوي، دوی حضرت علی رضی الله عنه د الوهيت مقام ته رسوي، العياذ بالله، نو ځکه ئې مسلمانان نه شو بللای.

خو د دغه حقيقت باوجود موسی صدر فورا د حافظ الاسد په اړه فتوی جاري کړه، چې اسد ريښتينی مسلما ن دئ، ده په خپله نوې فتوی کی مُشرک علويان شيعه وبلل! تر دې مخکې شيعي اخندانو پر علويانو د کفر ف توی ورکړې وه، د ده همدغه باطله فتوی د دې سبب شوه چې حافظ الاسد له ده سره روابط فعال کړي، هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې موسی صدر د ایراني اخندي دولت او اسد تر منځ رابطه جوړه کړه، حافظ الاسد مخکي د اخندانو پر خل اف د رضا شاه پهلوی پلوي کوله خو وروسته ئې ځان د اخندانو توري چپنی ته وغورځاوه.

موسی صدر ته یوازی د شیعې نظام(سټېټ) جوړول مهم ول، هغه د کفر او اسلام غم نه کاوه، هر بانفوذه لاد یني به ئې شیعه باله، له خمیني سره سره ئې د مسیحیانو، امریکایانو، سوري علویانو او حتی د الفتح له (تش په نوم) سني سیکولر تنظیم سره چي د سنیانو له ډلی نه بلل کېدی لاس یو کړ.

په جولای ۱۹۷۵م کی ئې یوه نظامي څانګه د "أفواج المقاومة اللبنانیه" په نوم جوړه کړه، چي مختصرا "امل" بلل کېده، رهبري ئې هم ده په غاړه واخیسته.

خو وخت لا نه وو تېر شوی چي ده فلسطینیانو ته شا ور وګرځوله، په ډېر شدت سره ئې د لبنان له جنوب نه د سني فلسطینانو وتل وغوښتل، ډېر ژر به ووینئ چي ده څرنګه له ۱۹۸۵م نه نیولې بیا تر ۱۹۸۸م پوري د فل سطینیانو خلاف ظلم او تشدد پیل کړ.

تر دې وروسته لبنان د پردیو د لاسوهنو په مټ په ۱۹۷۵م کی په داخلي جګړو کي راښکېل شو، چي د وجوهات و د څېړلو لپاره ئې مستقل بحث ته اړتیا شته.

موسی صدر او ډېر دښمنان يې، بالاخره موسی صدر تری تم(ورک) شو:

د موسی صدر په توسط د "مجلس اعلای شیعه" او "حزب امل" افواج المقاومة اللبنانية" تر جوړېدلو وروس ته هغه په یو داسې ځواک بدل شوی وو چی نه باید په کمه سترګه ورته کتل شوي وای، نو ځکه ئې هم ډېری

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک په اړه حساس شول. هغه هيڅکله خپل واک نه مخفي کاوه بلکي تل به ئې په زغرده ويل که مې غوښتني و نه منل شي، نو له خپلو ملګرو سره به د مالدارو خلکو پر ماڼيو هجوم ور وړم. هغه کله کله د خميني پر ځينو کارونو انتقاد پيل کړ ځکه ده د خپل مقصد د حصول په لار کي هر څه جايز بلل.

کله کله به ئې پرته له دې چي سياست ئې د ايران له لوري سانسور شي، له نورو جهاني هيوادونو سره اړيکي پ راخولې، خميني يو ځل ځکه ډېر ورته په غصه شو چي دی ايران ته ولاړو او مخامخ ئې د "محمد رضا شاه" س ره وليدل تر څو هغه دولس اخندان چي د رضا شاه قاضيانو ئې د اعدام حکم صادر کړی وو راخلاص کړي.

دا کار ظاهراً د خميني له تګلارې خلاف وو، خو وروسته يو دم د موسی صدر او سورېې تر منځ اړيکې ترينګلي شوې چي دليل ئې دا وو چي سوريه په ۱۹۷۷م کال کي اسرائيلو ته د سادات له سفر وروسته، د همسايه ګانو او امريکا تر سخت فشار لاندي راغله، سورېې تمه درلوده چي لبنان به ئې زورور حمايت وکړي، ځکه د سوري ې فوځ په لبنان کې موجود وو.

حافظ الاسد د موسی صدر نه غوښتل چي د سورېې پرته نه بايد له بل چا سره تړون ولري، خو صدر بيا پر ا سد ځکه بې باوره وو چي حالات د اسد په خلاف ډېر حساس ول، نو ځکه ئې د سورېې د ملګريتوب خلاف له نورو عربي هيوادونو سره اړيکي پراخي کړلې، په همدې وخت کي موسی صدر "کويټ" او "الجزائر" ته سفرونه وکړل او بيا په اګست ۱۹۷۸م کي "لېبيا" ته ولاړو، خو هلته يو عجيب کار وشو، لېبيا اعلان وکړ، چي په ۲۵اګ ست ۱۹۷۸م کي موسی صدر له لېبيا نه ووتی، خو له هغه وروسته موسی صدر د نړۍ په هيڅ ګوټ کې ونه ليد ل شو !!!

قصه واقعاً هم ډېره حيرانوونکې وه، موسی صدر ماشوم نه وو چي له هوايي ميدان نه دي ورک شي، عام انسا ن هم نه وو چي کوم هيواد ته ولاړ شي او د هغه هيواد واکمنان دي ترې بې خبره وي، خو دا ښکاره خبره ده چي بومړی نيول شوی او بيا وژل شوی دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موسی صدر ډېر زيات دښمنان درلودل چي د ده د ترور ارمان ئې درلودو، د دوی په رأس کې ایراني انقلابي اخن دان ول، ځکه په آخر کي موسی صدر دوی ته خنډ جوړولای شو، او يا بالاخره دوی د صدر له بغاوت نه وېرېد ل، هغه کسان ئې هم دښمنان ول چي نه ئې غوښتل صدر له خميني سره په قدرت او واک کي شریک شي، ځ که صدر د شیعه وو لپاره تر خميني کم نه وو، په آخر کي له سوریې نه مخالفت هم کېدلای شي ده ته ضرر ر سولی وي خو لېبيا ځکه نه شو ملامتولی چي به انقلابینو سره ئې خواخوږي درلوده، په لبنان کي هم د ده زيات دښمنان ول، خو د صدر ورکېدل د هتلر د مرګ په څېر يوه پېچلې معما شوه، هيڅ سياستمدار ئې په اړه قطعي فيصلې ته ونه رسيدو.

يو کال وروسته به ايراني انقلاب بريالی کېږي، رضا شاه به له واکه لري کيږي، څلور کلونه وروسته به اسرائيلي پوځ د لبنان جنوبي سيمه اشغالوي، د دې هر څه په مقابل کي بايد حزب الله ثابت پاته شي، تر څو د موسی صدر ايرانئ پروژه ناکامه نه شي، خو دا پروژه څرنګه بريالۍ شوه؟! د اَمل اردو په کوم سرنوشت اخته شوه؟! د شيعه وو پالېسي د لبنان په جنوب کي د فلسطيني مهاجرينو په اړه څه وه؟! د حسن نصر الله ستوری څنګه وځلېدو؟! حسن نصر په حقيقت کي څوک دئ؟! فکار او عقايد ئې څه دي؟!

دا بېل بحث دئ، مخته به روښانه شي، ان شاء الله

د ايران په اړه د عباس موسوي او حسن نصر الله ستراتېژی:

په دغه حساسو او سختو شرائطو کي دوه کسان ول چي په نجف کي ئې د شيعه وو عقائد او علوم لوستي وو، دوی لبنان ته راوګرځېدل، دا دوه نفره چي د موسی صدر د مذهبي اصولو په ساتلو کي تر ټولو مخکښ ول، ع باس موسوي او حسن نصر الله وو، دوی دواړه په ډېر تلوار سره په حزب الله کي شامل شوه او د امل په نظام

(c) ketabton.com: The Digital Library

ي ځانګه کې ئې ډېر حساس پوستونه په برخه شول، په داسې حال کې چې هغه وخت د حسن نصر الله عمر ب
س ۱۸ اتلس کاله وو، نو ښکاره ده چې دا هر څه د ایران په توسط ترسره کېدل نو ویلای شو چې د موسی صد
ر ترور هم د ایران توطئه وه.

په ۱۹۷۹م کې د ایران اخندي انقلاب بریالی شو، رضا شاه له ایرانه کوچ وکړ، خمیني د فرانسویانو په طیاره ک
ي له پاریس نه تهران ته راوستل شو، او د ایران د واک پر ګدۍ کښېنول شو، ده خپل ټول رقیبان له ځانه لر
ي کړل، ټول هغه خلک چې د ده د انقلاب د بریا لپاره ئې هڅې کړي وې له صحنې نه په یو او بل نوم ګوښه کړل
شول چې په هغوی کې ایراني سنیان هم شامل ول، ده له سنیانو سره د هغوی د حقوقو وعده کړې وه، خو پر
ټول واک ئې قبضه وکړه، ایرانیانو ګومان کاوه چې د انقلاب تر بریا وروسته به دی قُم ته ولاړ شي او واک به بل
منتخب کس ته پرېږدي، خو د څوکۍ شوق او خوند خمیني ته د قُم د تګ اجازه ورنه کړه بلکې په تهران کې پاته
شو.

کوم وخت چې ایران آرام شو، خمینی د عراق او لبنان په لور متوجه شو، ځکه دا دواړه سیمې یوازیني ځایونه
ول چې هلته له ایران پرته تر ټولو زیات شیعه ګان مېشت ول، خو په عراق کې د ده لپاره اوضاع ډېره خطرناک
ه او بحراني وه، صدام حسین هر څه په اوسپنیز مُټ کې مضبوط نیولي وو او خمیني ۱۴کاله هلته پاته شوی
هم وو، هغه ته د صدام قوت او غصه ښه معلومه وه، خو د ۱۴کلونو تېرولو وروسته خمیني مجبور شوی وو
چې پاریس ته کډه په شا کړي، دی ډېر ښه پوهېده چې شیعي ډلې هیڅکله نه شي کولای د صدام په موجودیت
کې نظام ته تغییر ورکړي، په همدې دلیل دی عراق ته د اته کلنې جګړې لپاره ننوت، خو د خرم شهر له بیا نیو
لو وروسته هم د جګړې ختمولو ته تیار نه شو او د ۵۹۸ فرمان یا تړون تر لاسلیک وروسته هم د یو کال لپاره
وجنګېدی.

خو په لبنان کې بیا یوازې یوې ډلې د ده پلان پر مخ بیولی شو، هلته شیعه ګان آزاد ول. د ده لپاره واحد کار دا و
و چې هلته د ایران ګټو ته یو وفادار شخص ولېږدوې، خمیني د دې عملیاتو لپاره همدا خپل دوه مریدان نصرا
لله او موسوي ولېږل، خو د امل مشري لا هم د "نبیه بري" سیکولر په لاس کې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بالاخره په ۱۹۸۱م کی څلورم کنفرانس په دې اړه جوړ شو تر څو دوی خپلمنځي اختلافات ختم کړي، چې په ه مدې خاطر ئې "نبيه بري" د امل پر مشرئ او عباس موسوي ئې د ده معاون وټاکه، د لبنان په جنوب کې دا د ا يران لپاره ډېره ستره بريا او لاسته راوړنه وه.

د لبنان پر جنوبي سيمه د صهيونيستانو تېرى او د شيعي تنظيمونو دريځ:

د جون د مياشتي په ۶ تاريخ د ۱۹۸۲م کال داسې څه پيښه وشوه چې هيچا ئې هيله او انتظار نه درلودو، په نا څاپي شکل سره اسرائيلو د لبنان مکمله جنوبي سيمه اشغال کړه او حتی تر بيروته پوري ورسېدل، د صهيو نيستانو ظاهراً دا هدف وو چې ياسر عرفات، الفتح تنظيم او د نورو مسلحو ګوندونو افراد له لبنان نه وباس ي، اسرائيليانو او لبناني نصاراو په ګډه د فلسطينيانو د ويستلو لپاره هلي ځلي پيل کړې، په دې جګړه کې ډېر فلسطينيان د دوی په لاسونو ووژل شول، چې مهمه پېښه ئې د صبرا او شاتيلا وه چې په دې پېښه کې درې زره فلسطينيان قتل عام شول او صهيونيستان او مارونيان په دې وتوانېدل چې فلسطينيان د بېروت او جنوبي ل بنان نه وباسي.

دا پېښه د لبناني شيعه وو په ګټه وه، دوی له ډېري مودې نه د فلسطيني مهاجرينو د وتلو په هڅه کې وو، تر څ و جنوبي لبنان د دوی د آزادئ لپاره خالي وي او وروسته له همدې سيمي نه د شيعي دولت د جوړولو غږ اوچت کړي، خو صهيونيستانو د فلسطينيانو د ويستلو وروسته خپلې قرارګاوی خوشی نه کړې، بلکې د لبنان اشغال ته ئې دوام ورکړ. همدا دليل شو چې شيعه تنظيم "حزب الله" د اسرائيلو پر خلاف وسله وال مقاومت پيل کړ ي، نو ځکه ويلای شو چې د دوی هدف اسلام نه بلکې د يوه شيعي دولت جوړول دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حسن نصر الله د ستوري ځلېدل:

ډېری مسلمانان پرته له دې چي تحقیق وکړي، په دغسي سترو مسائلو کي له انساني عاطفې او ترحم نه کار اخ لي او یو ستر جرم/جنایت ته د اشتباه او تېروتني په سترګه ګوري، هیڅ د حقیقت په روښانولو باندي ځان نه ستړی کوي، چي د دې کار پایله د ده خپله تېروتنه او اشتباه وي او په پای کي چي کله په مصیبت اخته شي، بیا له پښیمانۍ پرته بل څه لاس ته نه ورځي.

موسی صدر چي د قم او نجف نه لبنان ته را ستون شو نو وروسته ئې ټول شیعه ګان په یو ځای را غونډ کړل ، داسي منسجمه ټولنه ئې ترې جوړه کړه چي په راتلونکي وخت کي د یو مستقل حکومت جوړولو وړتیا ولري، صدر د مجلس اعلای شیعیان له جوړولو وروسته له نظامي اړخ نه غافل نه شو بلکي د "امل" فوځي ځانګه ئ ې هم تأسیس کړه، له مسیحیانو سره ئې قوي روابط وپالل، خو دی د واک زیاتېدلو وروسته له خپلو حامیان و او بادارانو سره په ټکر کي راغی، ځکه ده ته یوازي د هغوی حمایت کافي نه و، خو اخندانو بیا د ده آزادي نه غوښتله. د ده او اسد اختلاف هم یو د دغو دلایلو نه وو.

لبناني شیعه وو تر ده وروسته د ده د خلا ډکولو لپاره "عبدالامیر قبلان" چي د ده په ژوند کي د نوموړي تنظیم نائب وو د یاد تنظیم مشر وټاکه، په داسي حال کي چي د ده ځای لا خالي پاته وو، وروسته دوی د لبنان یوه "ش یعه عالم" محمد حسین نصرالله ته ورسېدل، دا داسي وخت و چي د دوی نظامي ځانګه په مکمله توګه بحران ي شوې وه، د دې ډلي غړي پر دوو برخو وېشل شوي وو.

لومړۍ ډلي(سیکولرو شیعه ګانو) غوښتل چي دا تنظیم پرته له مذهبي قواعدو(اثنی عشری) اداره کړي او نه د ي د لبنان د باندي له کومو دیني اړخونو سره اړیکي ساتي، چي د دې ډلي مشري(نبیه بري) کوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو دوهمي ډلي(ایران پلوه شیعه ګانو) غوښتل همغه د موسی صدر تګلاره باید جاري وساتل شي، او یو شیعي حکومت رامنځته کړای شي، دوی غوښتل چې د امل نظامي څانګه دي له ایراني انقلاب سره نښتې وي، خو د دوی مشکل دا وو چې دوی مشر نه درلودو.

ایراني حکومت هم د دوهم موقف حامي وو، هغوی یوازې د موسی صدر نه پوزي ته راغلي ول، د صدر د ترې تم (ترور) کېدلو وروسته د دوی مشکل حل شوی وو نو ځکه ئې حسن نصرالله ته فرصت او چانس برابر کړ چې د حزب الله واک منحصر کړي، نصر الله تر موسی صدر ایران ته ډېر وفادار پاته شو. وخت ثابته کړه چې ا یران په لبنان کې خپل سازشونه تر یو حده بریا ته نږدې کړل.

اوس د حسن نصر الله په فتوی د ورځې په لسګونو شیعي ځوانان په سوریه او یمن کې جنګېږي او وژل کېږي، دی او خامنه ای په ګډه د خمیني سازشي پلان تطبیق کوي، د دوی ستر اهداف دا دي چې څنګه عرب هیوادو نه نا امنه کړي او بیا هلته وړوکي شیعي اقلیتونه د نظام سر ته پورته کړي، ایران نن په سیمه کې د یوه بدکرد ار همسایه رول لوبوي، د افغانستان، پاکستان، عراق او یمن شیعي اقلیتونو نه د پیسو او ایراني تابعیت په لالچ کې ځوانان د جګړو لپاره روزي، د فاطمیون ګوند تر شعار لاندې د دوی په زرګونو اجیر ځواکونه په سور یې او یمن کې جنګېږي، د ځینو ایراني لیکوالانو دا جمله چې "جنګ قادسیه هنوز هم ادامه دارد" د حال په ژبه ډېر څه بیانوي.

وما علینا الا البلاغ

۲۵-دسمبر-۲۰۱۶م

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library